

Anf. 102 TOM HEYMAN (m) replik:

Fru talman! Statsrådet uppehåller sig mycket vid själva haveriförloppet. Om bara faktabanken kommer till stånd kommer man att få klart för sig hur detta har skett.

Så blir det naturligtvis inte. Det haveriförlopp som är beskrivet är teoretiskt omöjligt för ett sådant haveri. Alla som har räknat på detta vet att båten inte kunde sjunka på detta sätt utan en vatteninträngning under bildäck. Det låg liksom inte i haveriförloppet.

Därför blir hela faktabanken en tom gest eftersom Styrelsen för psykologiskt försvar inte har resurser eller kompetens att göra några alternativa beskrivningar. Man kan bara utgå från det material som finns.

Stockholmsöverenskommelsen, som ministern åberopar, utgår också från det haveriscenario som innebar att båten tappade stabilitet genom vatten på bildäck. Men det var uppenbarligen inte problemet. Så sent som i dag kommer nya teorier om varför hon sjönk, nämligen genom att ventilationskanaler skulle ha brustit. Så är vi inne i en ny gissningstävlan, som inte blir färdigutredd därför att alla krav på ny utredning hela tiden avvisas.

Anf. 103 Statsrådet MONA SAHLIN (s) replik:

Fru talman! Jag måste på det bestämdaste protestera mot det sätt som Tom Heyman beskriver det på. Han använder en klassisk metod i retoriken som är förkastlig. Han säger: Alla vet. Alla experter är ense. Det är inte sant. Det gäller att hålla reda på skillnaden mellan haveriförlopp och sjunkförlopp. Det handlar dessutom om att hålla reda på vad en haveri kommission har för faktiska uppgifter. Att reda ut orsaken till ett haveri är Haverikommissionens uppgift. Det är en helt annan sak var ansvaret ligger. Det har aldrig varit och är inte heller en haverikommissions uppgift.

När det gäller haveriförloppet hävdar jag fortfarande att regeringen tillsammans med de andra regeringarna inte har sett någon uppgift som tyder på att själva förloppet för haveriet som Haverikommissionen beskriver skulle vara felaktigt. Däremot finns det mycket funderingar om hur själva sjunkförloppet gick till, hur vattnet kom in, när, genom vilka dörrar, genom vilka fönster och genom vilka ventiler. Det finns tusentals varianter på sjunkförloppet, som det gäller att via forskning - regeringen avsätter nu resurser till det - lära sig mer om. Om ett haveri inträffar ska båtar som Estonia kunna hålla sig flytande i upprätt skick längre, så att det är möjligt att evakuera och rädda de människor som finns ombord.

Jag påstår att det är felaktigt när Tom Heyman använder det fula greppet att säga att alla experter är överens. Regeringen försöker hålla sig till att se fakta och söka svar där man är osäker på fakta. Det är det vi koncentrerar oss på, både nu och i fortsättningen.

Anf. 104 TOM HEYMAN (m) replik:

Fru talman! Jag vet inte vilka uppgifter ministern inte har tagit del av. Det har

funnits gott om uppgifter som ger en helt annan bild än den här. Tidigare har kraven på en ny utredning hela tiden avslagits från Regeringskansliet med hänvisning till de anhörigas besked. Det här höll man på med ända fram till i våras, när plötsligt anhörigföreningen Agnef också började säga att det behövs en utredning som klargör detta.

Jag har i dag fått ytterligare ett brev med posten. Det är från Odd Lundkvist och hans hustru. De inleder så här: "Den 28 september 1994 förliste M/S Estonia och 852 personer miste sina liv, vår dotter Charlotta är en av dem." De avslutar brevet så här: "Efter sju år lever 'Estoniaaffären' fortfarande trots att man från officiellt håll på olika sätt försökt lägga locket på, den kommer inte att ta slut genom att ämnet ignoreras. Lösningen måste arbetas fram genom framsynta politiska beslut. En ny oberoende haveriutredning är den enda lösningen att få fram sanningen om Estonias förlisning."

Det är också en anhörigröst, fru minister.

Anf. 105 Statsrådet MONA SAHLIN (s) replik:

Fru talman! Jag har träffat både Odd Lundkvist och många andra anhöriga åtskilliga gånger. Jag vet vad Odd känner och förstår honom. Jag vet också att "gruppen anhöriga" ser väldigt olika på vilka frågor som de litar på svaren på och om de vill se en ny utredning eller inte. Det gäller att förmå sig att se individer, och inte använda "gruppen anhöriga" i någon riktning.

Här står vi i Sveriges riksdag och diskuterar detta. Jag har redogjort för en mängd uppgifter som regeringen arbetar med nu, initiativ som har tagits och forskning som inleds. Tom Heyman har mage att påstå att någon försöker lägga locket på eller försöker ignorera. Det är inte heller sant.

Diskussionen om Estonia är oerhört viktig, och den måste fortsätta att föras, även i de frågor som jag i dag inte vet svaren på. Men ingen ska säga annat än att efter alla de fel som har begåtts är det ingen som försöker ignorera eller vara tyst i Estoniafrågan, utan vi försöker lära oss hur sjösäkerhetspolitiken ska se ut i framtiden och hur den ska förändras. Det är det ansvar som jag tycker är viktigast av allt.